

Kõrveküla raamatukogu 2014. aasta aruanne

Maakonna/linna nimi	Elanike arv (01.01.14)	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	Kokku
Tartu	51307	41	8	49

Aastaruanne on koostatud 38 Tartumaa raamatukogu poolt esitatud aruande põhjal:

http://tmk.tartuvv.ee/files/tartumaa_aruanded_2014.zip

Ühise aruande esitasid Luunja, Rannu, Rõngu ja Võnnu valla raamatukogud, Alatskivi raamatukogu aruandes sisaldus ka Kokora raamatukogu töö.

- Teenindatavate arv 51307, võrreldes eelmise aastaga + 293
- Raamatukogude arv kokku 49, neist 8 haruraamatukogu ja 10 väliteeninduspunkti + -
- Raamatukogude kasutajate arv 16095 - 358
- Hõlve 31,4% - 0,9
- Külastusi ühe Tartumaa elaniku kohta 5,3 + 0,2
- Laenamissagedus 30,5 + -
- Teavikuid ühe elaniku kohta 15,7 + 0,1

1. Põhilised tegevussuunad

Märkimisväärsetest üritustest toimusid Tartumaa XIII lasteraamatupäev „Jää- ja kiviaeg“, koostöös Tallinna Keskraamatukogu ja Vara valla raamatukogudega Aleksander Sibula mälestuspäev. Vedu ja Alatskivi raamatukogude direktorid olid kutsutud esinema Tartumaa raamatukogude toimetulekust Jyväskylä raamatukokku. Keskraamatukogu ühines tervist arendavate töökohtade võrgustikuga.

Raamatukogude tegevused spordiaastal.

Tartumaa raamatukogude töötajad osalesid Värska tervisekeskuses toimunud koolituspäevadel. Alatskivi raamatukogu pühendas liikumisaastale ettelugemisvõistluse, Koosa raamatukogu korraldas lõunatunnil kepikõnnid koos lugejatega ja kesknädalased Pilatese treeningud, Nõgiaru raamatukogus saab kasutada kahte trenaažööri, Rannu raamatukogu organiseerib naistele aeroobika treeninguid, Vara ja Välgi raamatukogudes toimus kepikõnni kiirkursus, Võõpste raamatukogu korraldas koos pereklubiga spordipäeva, majas on võimalik mängida lauatennist ja õues võrkpalli, Äksi raamatukogu juures toimub naiste tervisvõimlemine.

Noorte lugejate arendamist ja kasvatamist eesmärgiks seades on kavas korraldada raamatukogutöötajatele 2015.aastal koostööseminar ”Laste- ja noortetöö raamatukogus siin ja sealpool Läänemerd”. Ettekanded Leedu Panevežyse raamatukogust, Soomest Jyväskylä raamatukogust ja Tartumaa raamatukogudest. Parandada raamatukogutöötajate uute tehniliste vahendite kasutamise oskust ja toimetulekut korraldades nimetatud teemadel koolitusi.

Keskraamatukogu kavandab läbi viia inventuuri, Varnja ja Teedla raamatukogusid ootab ees kolimine uutesse ruumidesse.

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogude tegevust reguleerivad dokumendid ja nõukogud

Uued raamatukogu kasutamise eeskirjad: Tartu valla raamatukogude kasutamise eeskiri (Kõrveküla, Lähte, Tammistu, Vedu, Äksi), Roiu ja Võõpste on täiendanud eeskirja.

Uued raamatukogu nõukogu koosseisud: Alatskivi

Põhimääruse muutmine (andmekaitse ja isikuandmete töötlemine)Konguta, Laeva, Rannu, Kuuste raamatukogu ja AIP-i lahtiolekuaegade muudatus.

Raamatukogud arengukavades:

Luunja valla raamatukogude tegevuseesmärgid on kavandatud Luunja valla kultuuri, spordi ja noorsootöö arengukava 2014-2022 ja Luunja valla arengukavas 2015-2022. Nõo raamatukogu tegevus on kavandatud Nõo valla arengukavas 2037 ja Nõo Valla eelarvestrateegias 2013 – 2016.

Ülenurme valla arengukavas 2013-2018 on ülevaade raamatukogudest, suuremahulisi arendusi planeeritud ei ole.

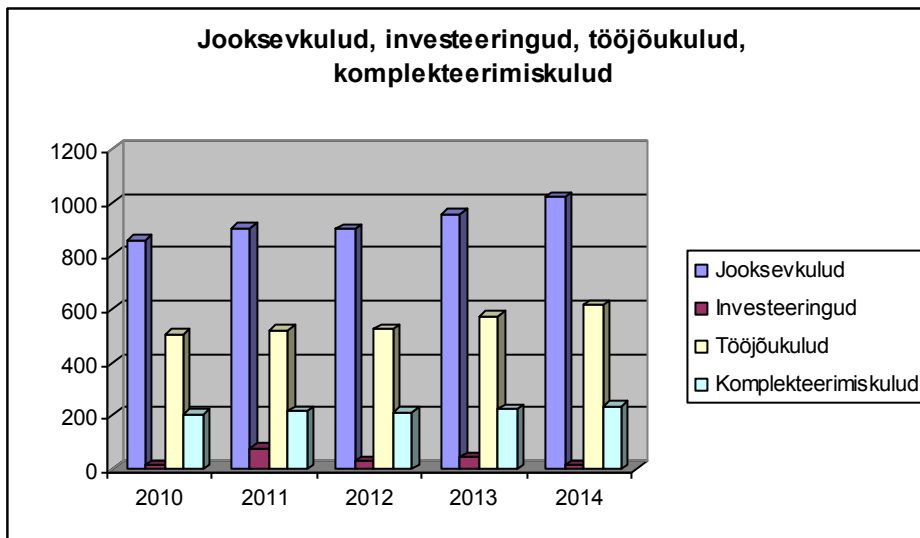
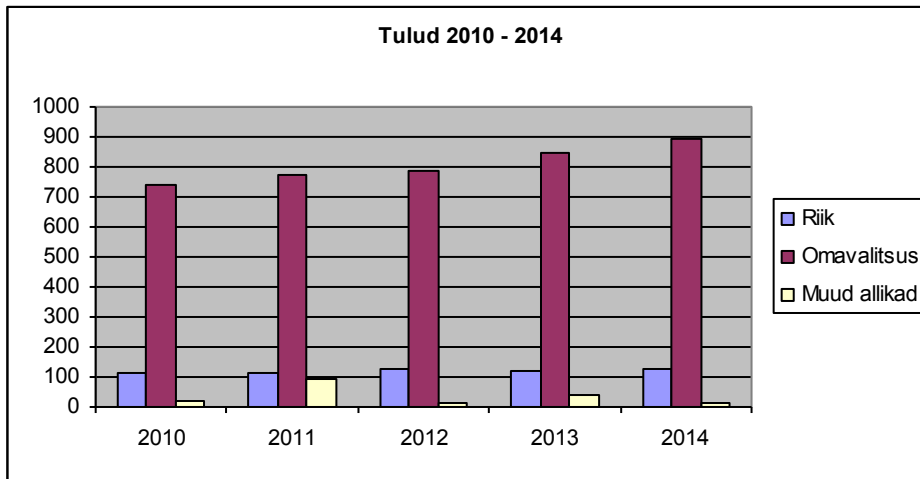
Võnnu raamatukogu tegevus on kajastatud Võnnu valla arengukavas aastateks 2012-2022. Arengukava kajastab hetkeolukorda, samuti Võnnu Raamatukogu vajadust ruumide laiendamiseks.

Raamatukogu arendamine on ära toodud Mäksa valla arengukavas aastateks 2010-2026 arengueesmärk 10: Melliste ja Võõpste raamatukogud on kaasaegsete ruumide ja võimalustega raamatukogu- ja infoteenuste pakkujad.

Võõpste kandi (Võõpste, Aruaia, Kastre, Kaarlimõisa, Veskimäe külade) arengukavas aastateks 2012-2025 on ühe arengueesmärgina kirjas: kogukonnatunde süvendamiseks vajame raamatukogu ning jätkame traditsioonilist ühistegevust, korraldades erinevaid üritusi ja koolitusi.

2.2 Eelarve

Põhieelarve	Seisuga 31.12.13. €	Seisuga 31.12.14 €	Muutus %
Eelarve kokku	957,195	1021,967	6,8
sh keskraamatukogus	62,169	61,466	- 1,1
Personalikulu	575,294	613,385	6,6
sh keskraamatukogus	46,627	46,661	0,1
Komplekteerimiskulu	226,036	234,554	3,8
sh OV-lt	134,962	141,965	5,2
sh riigilt	81,622	83,63	2,5
sh keskraamatukogu	8,826	9,296	5,3
sh OV-lt	4,153	4,383	5,5
sh riigilt	4,020	4,36	8,5
Infotehnoloogiakulud	23,376	27,635	18,2
sh keskraamatukogu	0,367	0,873	137,9

Projektid, toetus (Kellelt saadud?)	Periood	Summa
Alatskivi rk. kirjandusõhtu läbiviimine – Eesti Kultuurkapitali Tartumaa ekspertgrupp	I kv.	250,00
Ilmatsalu rk. J.Sütiste luulepäeva korraldamine – Eesti Kultuurkapitali Tartumaa ekspertgrupp	IV kv	200,00
Kambja rk. Raamatukogu tegutsemise 100. aastapäeva tähistamine - Eesti Kultuurkapitali Tartumaa ekspertgrupp	I kv	210,00
Meeksi rk. Raamatukogupäevade läbiviimine - Eesti Kultuurkapitali Tartumaa ekspertgrupp	IV kv	340,00
Melliste rk. Kodupaigapäev – Kohaliku omaalgatuse programm ja Külaplats värskendab nägu	II-IV kv.	861,00 1742,00
Rannu rk. Raamatukogude infotehnoloogilise riist- ja tarkvara parendamine - Kultuuriministeerium	2014.a	3000,00
Vara rk. A. Sibula mälestuspäeva teatrietenduse korraldamine - Eesti Kultuurkapitali Tartumaa ekspertgrupp	III-IV kv	400,00
Äksi rk. Keraamikaahju soetamine - Siseministeerium	2014	4000,00
Kõrvküla rk. Näituse Kultuurilugu kivi trükikulud - Eesti Kultuurkapitali Tartumaa ekspertgrupp	III kv	168,00

Raamatukogud on saanud tänu esitatud projektide rahastamisele korraldada raamatuüritusi, uuendada riist- ja tarkvara, parandada koduküla välisilmet, korraldada rändnäitusi.

2.3 Struktuur

Keskraamatukogu struktuuris muutusi ei toimunud.

Lugejatele avatud aeg, seoses töökoormuse muutustega, vähenes Puhja valla Puhja, Ulila ja Uula raamatukogudes.

Meeksi raamatukogus lisandus üks töötaja, mõlemad töötajad töötavad poole koormusega.

Elva Linnaraamatukogu lasteosakonnas jäid pensionile kaks töötajat, tööle asusid kaks noort raamatukoguharidusega töötajat.

Nõo raamatukogu vahetus 0,5 kohaga töötaja.

Kokku olid Tartumaa raamatukogud avatud 1213 tundi nädalas, võrreldes eelmise aastaga 46 tundi vähem, keskmiselt avatud 29,58 tundi nädalas, lahtiolekupäevi oli 8428, 1-4 päeva nädalas on avatud 19 raamatukogu.

Postiteenust osutavad lisaks raamatukogutööle Ilmatsalu, Konguta, Roiu, 2015.aastal lisandub Luunja. Postiteenuse osutamine võtab tööpäevast palju aega ja põhitööle lugejatega kulutatud aeg sellevõrra väheneb.

Haruraamatukogude arv 8 ja ühinenud rahva- ja kooliraamatukogude arv 9 ei ole muutunud.

2.4 . Personali juhtimine ja areng

Raamatukoguhoidjaid	67 +1
Teisi	11
Osalise tööajaga rk.hoidjaid	24
Kõrgema haridusega	37 +1
Keskharidusega	28 -1
Kutsekoolituse läbinud	20 -1

Olulisemad muudatused personali korralduses:

Puhja vald koondas alates 1.10.14 pool töökohta Puhja, Ulila ja Uula raamatukogudes, vallavalitsuse korraldus nr 208 25.aug. 2014.

Postipunkti töö lisandumise otsus Luunja haruraamatukogule.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest 2014

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundi de arv (koolituse pikkus)	Raamatukogu-hoidjate arv, kes osalesid täienduskoolitusel	Koolituseks kulutatud
Alatskivi	5	30	3	0
Elva	6	57	7	117,00
Ilmatsalu	1	8	1	0
Järvselja	2	16	1	0
Kallaste	1	8	1	0
Kambja	1	8	1	134,00
Kolkja	0	0	0	0
Konguta	1	8	1	0
Koosa	1	8	1	0
Kuuste	4	40	1	75,00

Külitse	2	24	1	106,00
Laeva	3	18	1	0
Luke	2	16	1	0
Luunja vallark.	1	8	1	0
Lähte	5	107	1	248,00
Meeksi	2	86	2	0
Meerapalu	0	0	0	0
Melliste	5	48	1	0
Nina	1	8	1	0
Nõgiaru	1	8	1	0
Nõo	1	8	1	0
Piirissaare	0	0	0	0
Puhja	1	8	1	0
Rannu (Sangla)	2	16	2	0
Roiu	1	8	1	0
Rõngu	4	102	2	50,00
Tammistu	0	0	0	0
Tõrvandi	2	86	1	50,00
Ulila	3	24	1	75,00
Uula	3	18	1	92,00
Vara	3	29	1	0
Varnja	1	8	1	0
Vedu	6	128	1	60,00
Võnnu	4	25	2	0,00
Võõpste	4	24	1	88,00
Välgi	1	8	1	0,00
Äksi	2	10	1	0,00
Ülenurme	3	31	1	150,00
Kõrveküla	4	54	4	50,00
KOKKU	89	1093	50	1295,00

Koolituse teema	Korraldaja	Osavõtjate arv
Elupäästev esmaabi	SA Tartu Kiirabi	28
Ergonoomia töökohal	Tervise Arengu Instituut	40
Analüütiline bibliograferimine MARC21 vormingus	Elnet Konsortsium	11
Sotsiaalmeedia raamatukogutöös	Eesti Rahvusraamatukogu	1
Uudiskirja koostamine ja kujundamine – reklaam ja müük internetis	Tartu Kutsehariduskeskus	1
Sündmuste planeerimine ja korraldamine	Tartu Rahvaülikool	1
ERÜ kooliraamatukogude sektsiooni teabepäevad	ERÜ	4
Infopädevuse alused	TÜ elukestva õppe keskus	4
Maaraamatukogude laager	ERÜ	1
Kesk-Soome raamatukogude koolituspäev	Jyväskylä	2

Raamatukogud ja raha	raamatukogu	
Raplamaa- ja Tartumaa kohalike omavalitsuste tervisenõukogude koolitus	Eesti Terviseedenduse ühing	1
Mõttemustrite murdumine kultuurikorralduses	Kodukant Tartumaa	1
Õpiringid ja kohalik kultuurielu	Õpiringide selts Semud	1
Projektipõhine elulaad...	Tartu Maavalitsus	1
Lasteraamatukogutöötajate suveakadeemia	TÜ Avatud Ülikool	1
Eesti meediasüsteemi ja –kasutuse muutumine	TÜ Avatud Ülikool	1
Vooremaa väärt kultuur	B. G.Forseliuse Selts	1
Keeleõpetaja metoodikakursus	TÜ filosoofiateaduskond	1
Puhastustööde alused	Puhastusekspert	2
Ajaloo vilus: Gert Helbemäe elu ja looming	Eesti Rahvusraamatukogu	1
E-lasteraamat nii seest kui väljast	Eesti Lastekirjanduse Keskus	1
Laps kirjanduses	Eesti Lastekirjanduse Keskus	1
MARC – kataloogimise põhitõed rahvaraamatukogudele	Eesti Rahvusraamatukogu	1
Noortekirjandus põhikoolile	Tartu Ülikool	1
Algupärase lastekirjanduse päev	Tartu Linnaraamatukogu1	12
Rahvaraamatukogude komplekteerijate jätkukursus	ERÜ	1

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

Anne Toome ja Karin Evik - ühisettekannet Tartumaa raamatukogude tegemistest ja toimetulekust Jyväskylä raamatukogus toimunud koolituspäeval Kesk-Soome raamatukogudele.

Toivo Ärtis - loeng „Arvamus või teadmine?“, Kambja kooli IX kl lapsevanematele ja mõtteavaldustega esinemine sotsiaalvõrgustiku Facebook Urrami grupis.

Aasa Sulg - Külavanema roll Kodukandi liikumise alusel (külakoosolek), Raamatukogu ootab Sind ka pärast kohaliku kooli lõpetamist (lõpuaktus), Sõbraks raamatuga kooliteel (1.septembri aktus).

Viive Vink - Rannu lugemiku esitlus Rannu lahingu 95. aastapäeva tähistamisel, Rannu lugemiku tutvustamine maakonna raamatukogutöötajate koolituspäeval.

Piret Terve - ettekannet Teedla raamatukogu tööst ja tegemistest, Teedla küla inimestele ja valla ametnikele.

2.4.3 Maakonnaraamatukogu osa koolituse korraldamisel (maakondlike seminaride, nõupidamiste jms korraldamine 2014.a. keskraamatukogu poolt: teemad, ürituste arv).
Kõrveküla raamatukogu ja koostööpartnerite poolt korraldatud koolituspäevad:

- * 19.veebruari päevakavas oli ülevaade 2013.aasta aruannetest ja koolituspäevade ja ürituste arutelu, lastekirjanduse uudisteoseid tutvustas Ädu Neemre, raamatututvustuste ja esitlustega esinesid raamatukogutöötajad Heli Nemvalts, Ene Runtel, Viive Vink, Anita Priks. Osalejaid 44.
- * 12.märtsil oli päevakavas kohtumine kirjanik Valdur Mikitaga, URRAM 3 probleemid ja analüütiline bibliograferimine MARC21 koolitus. Osalejaid 39.
- * 16.-17. mai toimus koostöös Tartu Maavalitsuse terviseedenduse peaspetsialisti Lea Sauli ja Tervise Arengu Instituudiga Tartumaa raamatukogude terviseedenduslik arendusseminar Värskas. Esimesel päeval teemaks oli Elupäästev esmaabi, koolituse viis läbi Tartu Kiirabi Koolituskeskus, osalejad said koolitustunnistused. Teise päeva ettekanded olid Tervise Arengu Instituudilt – raamatukogu kui tervist arendav töökoht, vabariikliku TET võrgustiku kogemusi ja hea praktika näiteid edastasid kolleegid Viljandi Linnaraamatukogust. Sirje Tarraste HTK Karjäärikeskusest tutvustas kogumikku „Kollegilt kolleegile“. Päeva lõpetas Rápina paberivabriku ja aianduskooli külastus. Osalejaid 28.
- * 6.-7. juuni toimus koolitusreis tutvumaks Hiiumaa ajaloo ja kultuuriväärtustega, külastasime raamatukogusid, muuseume ja külamaju. Osalejaid 27.
- * 24. september, koostöös Tervise Arengu Instituudiga (programm „Tervislikke valikuid toetavad meetmed 2013-2014“) koolituspäev Ergonoomia töökohal, koolitaja Marge Grauberg, 40 osalejat said tunnistused.
- * 4. november, koostöös Tallinna Keskraamatukogu ja Vara valla raamatukogudega toimus Vara kogukonnakeskuses Aleksander Sibula mälestuspäev, avati mälestuspink, kuulati Liivia Viitoli loengut A. Sibula ja kirjanike sõprusest ja vastastikusest mõjutamisest“ ja vaadati teater Variuse etendust „Kui me elasime raamatukogus“, osalejaid raamatukogudest 18.
- * 19. novembril toimus koolituspäev raamatukoguhoidjatele, kes soovisid oma raamatukogule blogi luua, osalejaid 11. Koolitaja Tartu valla IT spetsialist Ragnar Rüütli.
- * 10. detsembril toimus koostöös Võnnu raamatukogu ja vallaga Võnnus aastalõpu koolituspäev, tutvuti Võnnu ajaloo, külastati kirikut, Gustav Suitsu endist koolimaja, vallavalitsuse tööd tutvustas vallavanem, esinesid Võnnu kooli õpilased, osalejaid 51.

Kokku toimus 10 koolituspäeva, millel oli kokku osalejaid 258 nii rahva- kui kooliraamatukogudest.

2.4.4 Erialahariduse omandamine

Bakalauruseõppes omandab kõrgharidust kaks töötajat Tartu Ülikooli infoteaduste ja raamatukogunduse osakonnas. Üks töötaja omandas erialase kõrghariduse 2014.a. Magistriõppes sotsiaaltööd õpib üks töötaja.

2.4.5 Töötajate tunnustamine

Tartu Maavanema tänukiri Anne Toome, Pille Rekker, Sirje Leini, Margit Paap, Aulike Lööndre, Aasa Sulg, Olga Haljaste

Eesti Kultuurkapitali tänukiri ja tänustipendium Olga Haljaste, Sirje Leini

ERÜ tänukiri: Sirje Leini – Aasta maaraamatukoguhoidja 2014 nominent

Vara Vallavalitsuse tänukiri: Sirje Leini

Laeva vallavalitsuse tänukiri Virve Tamm

Maksa Vallavalitsuse tänukiri Aasa Sulg

Puhja Gümnaasiumi ja Puhja Koguduse tänukiri Leini Laars

Rõngu valla tänukiri Maie Loot
 Rõngu Pillimuuseumi tänutäht Laine Meos ja Maie Loot
 Teeme ära talgupäeva tänu: Anita Priks, Hele Ellermaa.

Riiklike ülesannete täitmisel on vajalik koolitus isikuandmete kaitsest, autoriõigustest, e-teenuste kasutamisest.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine

2.5.1 Haldustegevuse üldiseloostus. Raamatukogu ruumid ja asukoht

Suuremaid ehitus ja renoveerimistöid Tartumaa raamatukogudes ei toimunud.

Väiksemad remonditööd toimusid järgnevatel raamatukogudes:

Elva fuajee, Laeva ventilatsioon, Luke korstna parandamine, Kavastu ja Luunja haruraamatukogu sanitaarsõlme remont, Luunja akende vahetamine (kokku 2985 eurot), Lähtel täiustati ventilatsioonisüsteemi, Melliste välikoridor; Sangla haruraamatukogu valgustus, Võõpste trepi varikatus ja vihmaveesüsteem, puurkaevu ehitusprojekt, ehitus algab 2015.

Raamatukogude vajadused: Järvelja katuse vahetus; Kuuste renoveerimisprojekt koos koolimajaga olemas, otsitakse rahastamisvõimalusi; Laeva katuse ja lae soojustamine; Luke fassaadi ja katuse remont; Meerapalu välisseinte soojustamine; Piirissaare valgustuse uuendamine, värskendusremont; Varnja uue asukoha ruumide renoveerimine 2015.aastal; Vedu katla- ja sanitaarsõlme lae remont; Välgil välisfassaad; Äksi veetorustiku remont.

Kas raamatukogule on tagatud juurdepääs liikumispuudega inimesele?
 Tartumaal saab ratastooliga ilma lisaabita 14 raamatukokku ja 35 mitte.

2.6 Raamatukogu arendustegevused

Raamatukogudes on kokku 150 arvutitöökohta, kasutajate käsutuses on 81, koopiad saab teha 29 raamatukogus. Infotehnoloogiakulude summa 27635 eurot, 4262 eurot rohkem eelmise aastaga võrreldes. Investeeriti infotehnoloogiasse 6057 eurot, 4879 eurot rohkem kui eelmisel aastal.

Wifi levik: Alatskivi, Elva, Ilmatsalu, Järvelja, seoses ruuteri väljavahetamisega paranes, Koosa, Kuuste, Kõrveküla, Laeva, projekt Valguskaabel parem kiirus, Luke, Lohkva, Lähte, Meeksi, Meerapalu, Nõgiaru, Nõo, Rannu, Tõrvandi, Uula, Vara, Välgil, Ülenurme.

Riist- ja tarkvara uuendamised.

Elva 3 uut arvutit ja 2 koopiamasinat, Ilmatsalu 1 arvuti, Järvelja uus ruuter, 1 arvuti Meerapalu, Melliste 3 uut arvutit, Puhja 1 arvuti, Rannu 3 arvutikomplekti koos tarkvaraga, lisaks Photoshop ja värviprinter, Roiu 3 uut op.süsteemi Windows 7, uus internetiteenuste pakkuja, Ulila 1 arvuti, Võõpste ühe arvuti ja võõtkoodilugeja ost, Võõpste ja Kõrveküla kontorikombainid.

2.7 Raamatukogude koostöö

Töö koordineerimine ja koostöösuhted rahvusvahelisel, riiklikul ja kohalikul

Maakonnaraamatukogu headeks koostööpartneriteks on olnud Tartu Maavalitsus, Tartu Omavalitsuste Liit, Tartumaa vallad ja linnad, Tervise Arengu Instituut, Tartu Linnaraamatukogu, Tallinna Keskraamatukogu ja maakonna raamatukogud.

Rahvusvahelisel tasandil toimus koostöö Jyväskylä Linnaraamatukoguga, sealsel koolituspäeval esinesid Tartumaalt ettekandega Alatskivi ja Vedu raamatukogude

direktorid.

Raamatukogud teevad koostööd lasteaedade, koolide, noorte- ja vabaajakeskuste, muuseumide, koguduste, sihtasutuste, arendus-, nais- ja külaseltsidega. Positiivseid näiteid ühistegevusest erinevate asutustega toovad aruannetes esile 32 raamatukogu. Kaks raamatukogu mainib ka kohapealset koostöö puudumist.

Keskraamatukogu koostab koolituspäevade kava, aasta tähtpäevade valiknimestiku, edastab nii koolitus kui muud erialast ja seadusandlikku infot raamatukogude listi kaudu, täiendab kodulehel raamatukogude infot, vahendab ja koostab rändnäitusi, nõustab aruannete koostamist, koordineerib maakondlikke üritusi ja kooliraamatukogude tööd.

3. Kogud

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused

Keskraamatukogu komplekteerib Tartumaa 46 raamatukogule, v.a. Elva - ainult riigiraha ülekanded. Kogude komplekteerimise põhimõtetes muutusi ei ole – iga raamatukogu tellib vastavalt oma rahalistele võimalustele, arvestades teeninduspiirkonna lugejate vajadusi ja soove unustamata riigiraha sihtotstarbelist kasutust. Keskkogus jälgime tellimisi ja soovime ning juhime tähelepanu auhinnatud teostele.

Elanikkonna hulgast tulenevalt on suuremal osal raamatukogudel suhteliselt head võimalused fondi täiendamiseks. Komplekteerimisel rakendatakse põhimõtet, et valikus võiks olla kirjandust igale lugejale – nii ilu- kui aimekirjandust, nii eesti kui vene ja võõrkeeles. Lugejad soovivad ikka rohkem kergemat ilukirjandust aga ka silmaringi avardavate teabekirjandust : ajalugu, elulood, reisikirjad.

Järelkomplekteerimise osakaal on suhteliselt suur – vähese raha tingimustes oodatakse ära raamatu ilmumine, tutvutakse sellega kas *de visu* raamatupoes või tutvustused massimeedias ning blogides: meie Tartu valla Järjehoidja, Tartu Linnaraamatukogu, Jaan Martinsoni raamatublogi, raamatutuvustused Facebookis, jne.

Väga aktiivselt kasutatakse RVL, vahetamine võimaldab raamatukogudel oma lugejaile rohkem pakkuda, kõike ei pea ise ostma. Peamiselt vahetatakse raamatuid lähimate raamatukogudega – oma vallas eelkõige, aga ka maakonnas, sest maal ei suuda lugejad maksta saatmise postikulusi. RVL raamatud toimetatakse lugejani koos uute raamatute pakkidega.

Tartumaa raamatukogudes oli 2014. a lõpu seisuga 804 181 eksemplari, võrreldes eelmise aastaga lisandus 10 001 eksemplari, kustutati 7156 eksemplari; 98,3% olid raamatud.

Teavikute ostmiseks oli raha: riigilt 83 630.- € (46,8%)

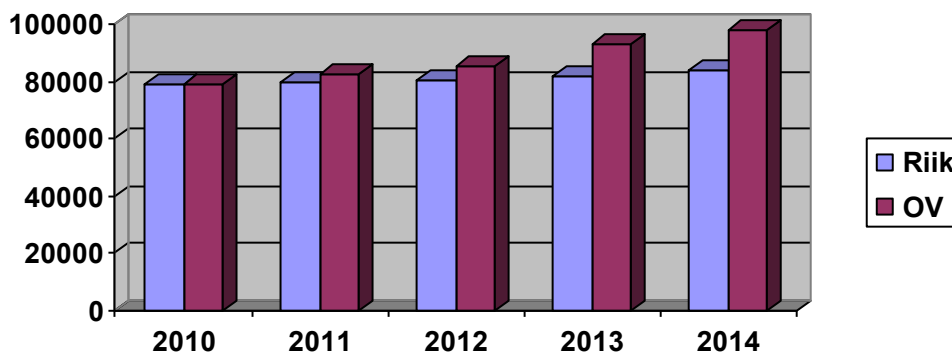
kohalikel omavalitsustelt 97 750.- € (53,2%)

kokku 181 380.- €

KOV toetus elaniku kohta 2,77 eurot.

Riigi toetus elaniku kohta 1,74 eurot.

Raha eraldised 2010-2014

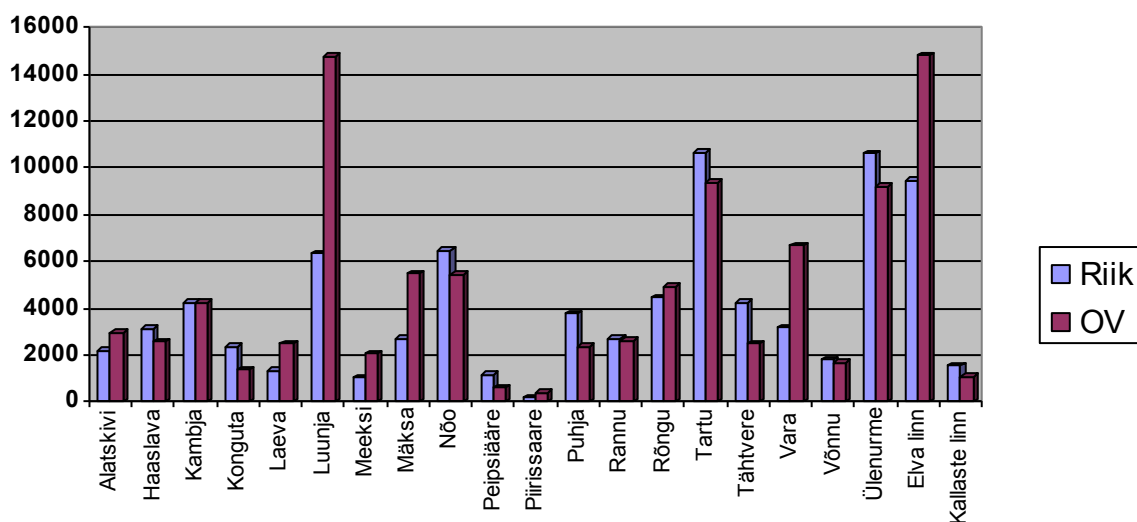

Riigidotatsiooni kasutamine Tartumaa raamatukogudes:

Kulutatud raamatutele	44231,45
50% riigitoetust miinus kultuuri- perioodika maksumus	30826,52
kulutatud kultuuri-ajakirjandusele	4373,48
50% riigitoetuse summa	41815,00

Raamatud + kultuuriajakirjandus 48604,93 eurot on 58%

Teavikute ostuks raha OV lõikes

Riigi poolt teavikute ostmiseks eraldatud rahale lisasid omavalitsused ligikaudu sama summa, omavalitsuste lõikes oli suuri erinevusi – 2014. a. oli parem aasta kui eelmine. Kõige rohkem eraldas raha teavikute ostmiseks Luunja vald.

Tartumaal on igal raamatukogul, mitte ainult keskkogul, oma kasutajakonto Rahva Raamatu hulgiveebis – seal saadakse tutvuda teaviku sisuga, olemas ka pildid. Raamatukogude töötajad panevad oma soovitud raamatud Rahva Raamatu hulgiveebis ostukorvi ning ning näevad ka tellimuse summat. Seevastu Urramis infot pole või on eelkirjes info kasin, ei näe tellimuse kogumaksumust, peab arvutama

hindu, maakogu töötaja ei pea teadma, millisele tarnijale tellimus läheb. Keskkogu komplekteerijad tõstavad vastavalt vajadusele Rahva Raamatust tellimissoovid ümber – teistele kirjastustele või vahendajatele, kus soodsamad tingimused. Eestikeelseid raamatuid tellime iga nädal, venekeelseid umbes kord kuus

Peamine vahendaja on meil Rahva Raamat, kus e- keskkonna kasutamine on väga mugav. Veel tellime suurematelt kirjastustelt otse nagu Ersen ja Varrak, Tea Kirjastus, Apollo ja venekeelseid raamatuid Lomeliuselt, Sinonimilt, Golyakovilt, ka Apollost ja Rahva Raamatust, siin viimasel endiselt suur probleem, et hulgiveeb ei toeta kirillitsat. Muid võõrkeelseid, peamiselt ingliskeelseid raamatuid ostime Allecto ja Krisostomuse sooduspakkumistelt.

Kohalikest Tartumaa kirjastustelt eelistame tellida otse: Ilmamaa, Petrone Print, Atlex. Eelistame neid tarnijaid, kes ise kauba kohale toovad või saatmiskulud enda kanda võtavad.

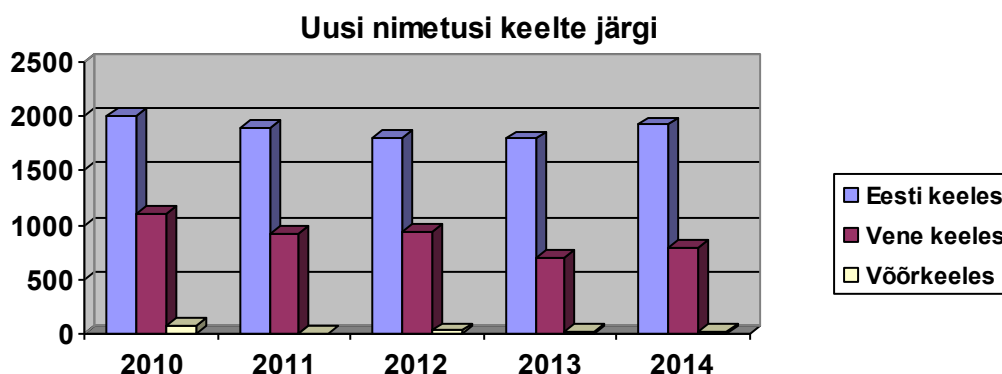
- Keele järgi: raamatuid eesti keeles 18172 - 93,6%; vene keeles 1218- 6,4%, ja muus võõrkeeles 97 - <0,05%
- Laadi järgi: raamatuid 19487- 99,3% , auviseid 140 - 0,7% ja muud laadi teavikuid 15 (peamiselt arendavad lauamängud) eksemplari
- Liigi järgi: 19487 raamatust olid 13441 -64,5% ilu- ja laste(ilu)kirjandus ning 6048 liigikirjandus 35,5%
- Hankeviisi järgi: raamatutest ostetud 17457, annetatud 2030 - 11,6% annetusi, auvistest ostetud 91, annetatud 49 - 53,8% e. suurem osa annetatuid.

Erinevusi võib olla arvelevõtmises: mõned raamatukogud jagavad komplektid (nt. teavik + CD) eraldi eksemplarideks, lisad kataloogitakse ja võetakse arvele annetustena, oma laadiga, neid laenutatakse siis ka eraldi. Põhjenduseks: komplekti puhul arvestatakse statistikas 1 teavik, enamasti põhiühikuna raamat, kuid kui osa komplektist kaob või rikutakse või ka komplekteeritakse eri moel, siis ei olegi õige CD puhul toimetada edasi kui raamatuga. Suur probleem keeleõppe komplektidega. Urramis tuleneb teaviku laad bibliokirjast.

Uute nimetuste arv eesti keeles kasvab, venekeelsete osakaal väheneb.

Vene keeles lugejate arv väheneb, seetõttu ka venekeelseid raamatuid ostetakse vähem. Palju venekeelseid raamatuid ringleb maakonnas RVL-ina.

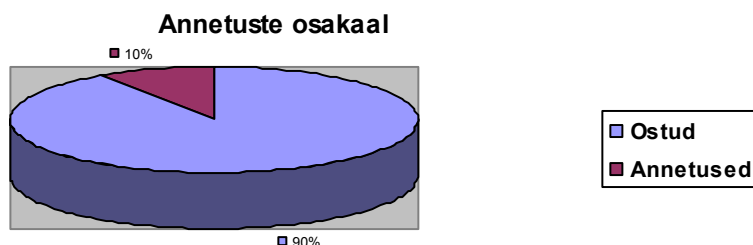
Hea on, et 2014.a ilmus uuemat eesti kirjandust vene keelde tõlgituna rohkem, märgata on Kultuurkapitali toetatud, auhinnatud ja KPD Kirjastuses ilmunud tõlkeid. Soovitasime uuema eesti kirjanduse tõlkeid, mis soovitusnimekirjades puuduvad või eestikeelsete vahele ära kaovad.

Annetuste osakaal läbi aastate meil ~ 10% kogu juurdetulekust: 2014. a saabus 19582 eksemplari, millest ooste 19582 ja annetusi 2072 eksemplari.

NB! Siin ja edaspidi vaadeldud-võrreldud teavikuid – raamatud, auvised ja muud koos (elektroonilisi teavikuid sel aastal ei komplekteeritud), v.a. perioodika, sest annetatud perioodikat võetakse arvele ja käsitletakse kogudes erinevalt, keskkogul puuduvad ka andmed teistes kogudes komplekteeritud perioodika kohta.

Annetused pärit peamiselt Hoiuraamatukogust ja eraannetatjalt.

- kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega

Hõlve 31,4

Juurdetulek 0,3 (ostetud) raamatut elaniku kohta

Ringlus 0,6, 30,2% lugejatest on lapsed

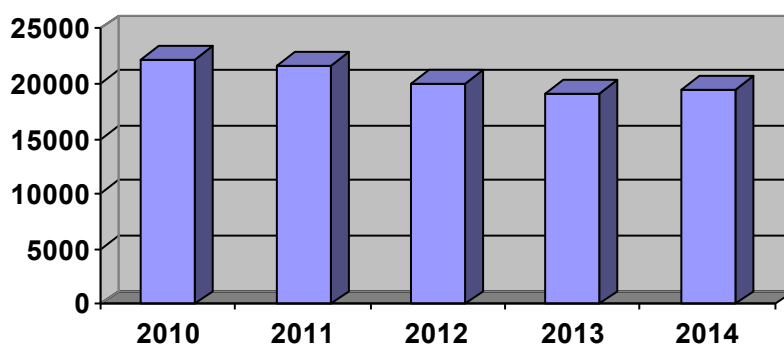
Põhjalikku uuringut pole tehtud. Meie rahvaraamatukogudes eelistatakse lugeda eesti kirjanike : <http://www.lugeja.ee/rankings> – Erik Tohvri, Andrus Kivirähk, Esta Aksli, Ira Lember, Mart Kadastik, ka Vahur Mikita raamatuid.

Laenutajad loevad peamiselt ilukirjandust, sellest omakorda eelistatakse ajaviitekirjandust, aga ka tarbekirjandust, samuti loetakse aktiivselt ajakirju-ajalehti.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Kõik trükised, e-raamatuid me ei komplekteerinud, sest puudub lugemise ja laenamise keskkond.

Raamatute juurdetulek Tartumaal

Raamatute juurdetulek võinuks olla suurem: esiteks ostsime riigi eraldatud teavikute toetuse raha eest kultuuriperioodikat 3895 euro eest ja selle võrra vähem raamatuid.

Raamatute hinnad on tõusnud: 2013. aastal 9,84 eurot, 2014. aastal 10,16 eurot.

E-lugereid omavate raamatukogude Kõrveküla, Alatskivi, Elva, Rannu arv ei ole muutunud, lugerites on tasuta allalaaditavad e- raamatud, laenutuslitsentse ostetud ei ole. E-raamatute laenutuskeskkonna ELLU-ga liitumise suhtes on jäädud äraootavale seisukohale.

Raamatukogutöötajate arvamusi e-raamatute komplekteerimise kohta:

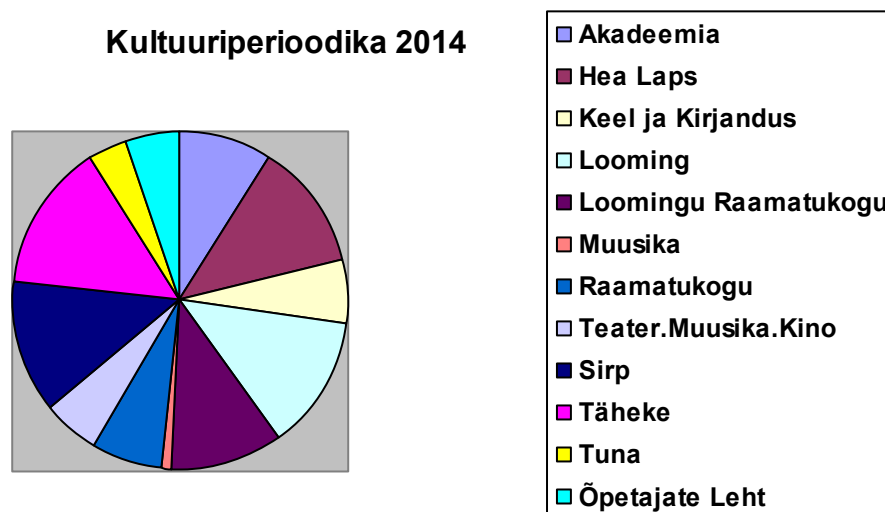
„Raamatukogud ei ole soetanud e-teavikuid, sest nende suhtes ei ole olnud reaalselt lugejahuvi. Teisalt oleks e-teavikute ostmise protsess ühe maaraamatukogu jaoks väga töö- ja läbirääkimisterohke, eeldaks lepingute sõlmimist jne – selleks kõigeks ei ole väikses raamatukogus kompetentsust ja tööaega.“

„Kultuuriministeerium võiks koos kirjastajatega leppida kokku e-raamatute laenutamise regulatsiooni ja süsteemi. Eestil võiks olla keskne e-raamatute kogu, millest rahvaraamatukogude kaudu registreeritud lugejad saavad e-teenusena raamatuid laenutada. Igasse raamatukogusse igaks juhuks e-raamatuid (st kasutuslitsentse ootele osta oleks liiga vanamoodne lahendus)“.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine, tellitud perioodika arv

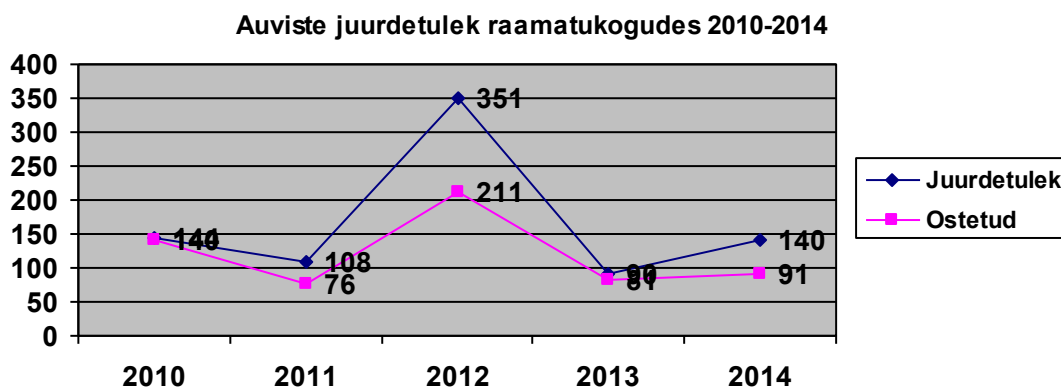
Kultuuriperioodikat tellisime 2014.a. kokku 229 eksemplari.

Millist kultuuriperioodikat tellida, selle otsustasid raamatukogud, arve maksti enamasti keskkogu kaudu riigi eraldatud teavikute toetuse rahast, aga ka KOV rahast. Siin kultuuriperioodika väljaanded toodud tähestikulises järjekorras:

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Auviseid komplekteerisime 140 eksemplari, millest oste 91. Et auvistel ei ole enamasti laenutusluba, siis väga ei soovita, sest töö tulemuslikkust ei kajasta ja (laenutus)statistikat ei mõjuta. Öeldakse, et auviste nõudlus puudub. Kuigivõrd tellisid mõned üksikud raamatukogud auviseid selliste printsiipide järgi: keskkogusse enam-vähem kõik paremad eesti filmid ja EP lastefilmide sari, Elva ja Ülenurme soetasid häid kirjandusteoste ekraniseeringuid kohalkasutamiseks.

Urram.

Kirjeldame kõik teavikud nende saabudes *de visu* – eel- ja lühikirjeid ei tee. Kõikidele teavikutele teeme täiskirje, liigitame ja märksõnastame. Kataloogime peamiselt venekeelseid, aga ka võõrkeelseid ja eestikeelseid raamatuid, millel Ester'is kirjet ei ole, ning ka keerulisemaid – video- ja helisalvestisi.

2014.a loodud kahe töötajaga 672 teaviku bibliokirjet, redigeeritud kirjeid ei ole võimalik uues Urramis kokku lugeda. Püüame toimetada teavikud kiiresti raamatukogudesse ja lugejateni, ei oota kirjet Rahvusraamatukogust, kui seda hetkel ei ole. Võimalusel impordime kirjeid – Ester'ist või Venemaa Rahvusraamatukogust, vajadusel redigeerime neid ja/või kirjutame üle (peale import).

Parandame jooksvalt andmebaasi, redigeerime ja täiendame kirjeid, jätkuvalt kustutame dublettkirjeid igal vabal hetkel.

Urramit ei ole või ei kasuta: Kokora, Koruste, Nina, Piirissaare, Lääniste ja Tammistu raamatukogud.

Urrami plussid:

Programmis on palju häid asju:

- kiirtagastus,
- korruga avatud mitu lugejakausta,
- RLV teavikute laenutamine üldse ja laenutamine vöotkoodiga (eriti venekeelsed), otsingu tulemuste paremad sorteerimisvõimalused,
- teavikute kaanepildid,
- kirjete impordiks lisatud Venemaa rahvusraamatukogu baas...

Miinused:

- perioodika: jätkuvad segadused ja probleemid perioodika registreerimisega,
- kirjete importimiseks teaviku kirjet ei leita,
- puudub failist importimise võimalus,
- teaviku kataloogimisel programm ei abista töötajat kuidagi, pigem segab
- kirja või pildi suurust e. fonti-šrifti muuta ei ole kasutajal võimalik
- valesti sisestatud perioodika numbreid kustutada e. vigu parandada ei saa,
- vigade parandamine eriti komplekteerimises ülikeeruline või võimatu,
- töötaja poolt kogemata valesti sisestatud eksemplari kustutada ei saa,
- uues ikka rohkem klikke ja klõpse ning taas otsimist...
- ei saa perioodika laenutuste pingerida, kuid sellest oleks abi perioodika tellimisel ja statistika tegemisel

Jätkuvad probleemid on:

Programm ei ole valmis, sest ei saa vajalikku statistikat või ei ole see usaldusväärne: ei saa laenutuste edetabelit koos laenutuskordadega, kurdetakse ka juhendi puudumist, selle väljatrükki peetakse vajalikuks. Programm on kasutajale ebamugav. Programmi terminid on kohati harjumatud.

Me sisestame ka artiklikirjeid Urrami koduloo andmebaasi <http://www.kodulugu.ee> ja kasutame selleks sama Urrami versiooni või kasutajarakendust kui teavikute kataloogimisel. 2014.a. tehtud kodulookirjeid:

Kõrveküla raamatukogu 1267 + 17 uut = 1284 kirjet

Laeva raamatukogu: 316 + 3 uut = 319 kirjet

Elva Linnaraamatukogu: 75 + 38 uut = 113 kirjet

Urramil funktsionaalsus on vähene – näiteks bibliokirjet saab vaadata redigeerimise vaates, kuid eksemplaride vaatamiseks tuleb teha uus otsing – ja nii mitmes kohas, mitmel pool. Meie ettepanekuid Urrami parendamiseks ei arvestata alati. Mõneti on probleem raamatukogude omavahelistes erimeelsustes.

Urrami andmebaasis on ikka palju vigu, vaatamata pidevale parandamisele ei jää vigu ega topeltkirjeid vähemaks, sest jälle konverteeritakse mõni kirjete kogum Urrami keskserveri andmebaasi puudulike, vigaste ja dublettidena. Urramiga liituvad uued raamatukogud, kellel on erinevad arusaamad raamatukogundusest ja statistikast, töötajate tase ja oskused ning soovid-nõudmised on väga erinevad. Suures ühises andmebaasis peaksid toimima kõikidele ühtsed reeglid ja kokkulepped ning kindlasti ka järelevalve! Tundub hea mõte anda Urram hooldaja omandusse, kes koordineeriks tööd Urramis ja koolitaks ning juhendaks, kuidas ja mismoodi ühises andmebaasis tegutseda.

4. Raamatukoguteenused

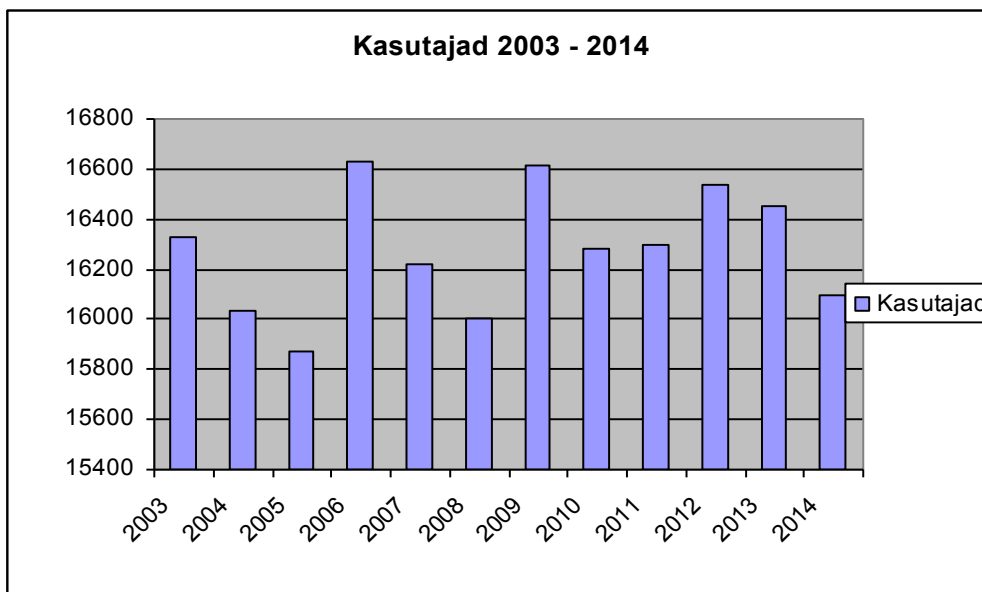
4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine (AIP-i kasutamine)

Arvutitöökohti on kasutajate käsutuses 81. AIP-de kasutamise aktiivsus langeb jätkuvalt seoses üldiste infotehnoloogiliste võimaluste avardumisega. Raamatukogude arvutid ei paku konkurentsi.

4.2 Raamatukogu kasutamine

Raamatu- kogu	Lug-d 2013	Lug-d 2014	Muut us(+/-)	Külas- tused 2013	Külas- tused 2014	Muutus (+/-)	Virtuaa- lkülas-d 2013	Virtuaal- külas-d 2014	Muut us(+/-)
Linna/maa konna rmtk	16453	16095	-358	258529	270599	+12070	80158	67620	- 12538
Sh keskk	695	681	-14	17480	25782	+8302	17894	18204	+310

Raama- tukogu	Laenut-d 2013	Laenut-d 2014	Muutus (+/-)
Linna/maakonna rmtk	502329	457832	-44497
Sh keskk	21922	16466	-3562

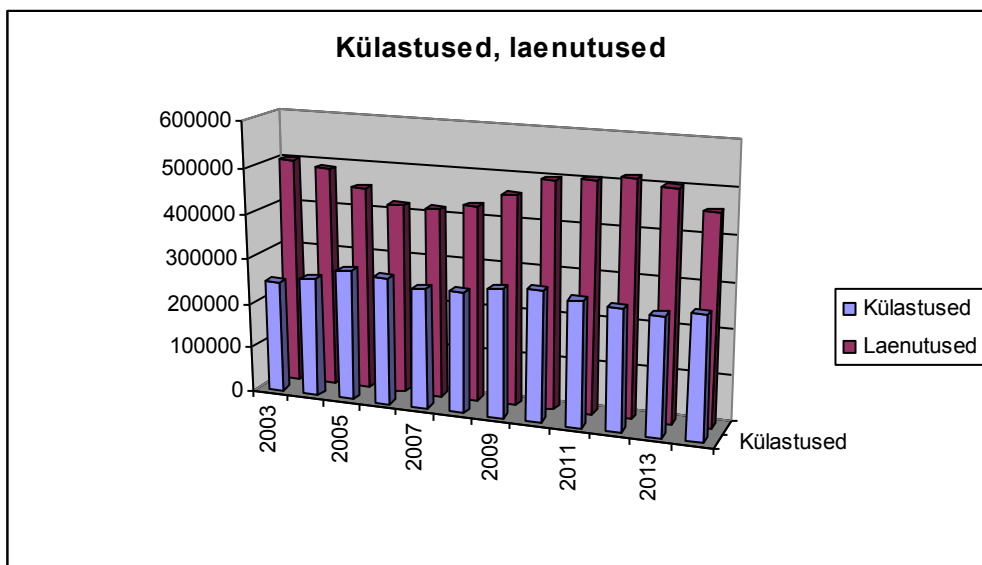
Suurima kasutajate arvuga maaraamatukogud:

1. Lähte	1060
2. Tõrvandi	814
3. Nõo	751
4. Ilmatsalu	504
5. Puhja	475
6.-7. Kambja ja Koosa	452
8. Ülenurme	430

Kasutajate arv linna-, vallaraamatukogudes ja keskraamatukogus

1. Elva Linnaraamatukogu	2464
2. Luunja valla keskrk.	1220
3. Kõrveküla	681
4. Alatskivi	632
5. Rõngu	630
6. Rannu	395
7. Kallaste	251

Suurimate laenutuste arvuga maaraamatukogud:

1. Tõrvandi	21828
2. Lähte	20529
3. Laeva	20294
4. Nõo	17759
5. Kambja	16670
6. Ilmatsalu	16175
7. Roiu	14861

RVL

Saadud tellimusi 4808, võrreldes eelmise aastaga 29,3% vähem, neist täidetud 4779, tellitud teistelt raamatukogudelt 2301, neist saadud 2287.

E-teenuste arendus ja tutvustus.

Kodulehtede vahendusel pakutakse kasutajatele erinevate andmebaaside linke.

Koostöö mäluasutustega

Koostöö on toimunud Eesti Rahva Muuseumi, Tartu Laulupeomuseumi, Teatri- ja muusikamuuseumi, Tammsaare muuseumi, eesti kirjanike muuseumi, Rahvarindemuuseumiga ja Eesti Ajalooarhiiviga rändnäituste vahetamisel ja ürituste sisustamisel.

4.3 Lasteteenindus

Tähtsamad ühisüritused lastele olid Tartu valla ja maakonna raamatukogude poolt korraldatud Tartumaa XIII lasteraamatupäev Jäaaeg ja kiviaeg, osalejaid üritusel kokku 89, eelvoorudes osales 460 õpilast ja Ilmatsalu raamatukogu ja põhikooli üritus Juhan Sütiste luulepäev.

Järgnevalt valik näiteid raamatukogude aruannetest lastetöö alal:

Alatskivi - sügisest on meil raamating ja lugemispesa 1. klassis. Tegevus toimub iga nädal, on olnud ka väljasõite ja muud huvitavat. Iga kord loeme ette raamatut ja pesas kasvab raamatupuu. Sellel on lehti veel vähe, aga uuest aastast hakkab tõsisem lugemine.

Elva Linnaraamatukogu -laste lugemisharjumused ei ole eelneva aastaga just palju muutunud. Enamasti laenutatakse kooli soovituslikku kirjandust. Kuid on ka palju lapsi, kes küsivad töötajatelt raamatusoovitusi ja oskavad hinnata raamatut ja lugemist kui ühte vaba aja veetmise võimalust. Tänu Keräneni ja Tomuski raamatutele on laste huvi kriminaaljuttude vastu jätkuvalt püsinud ja küsitakse ka teiste autorite vastavaid

raamatuid. Väiksemate laste hulgas kogub populaarsust sari „Loomalood lastele“. Suuremate osavõtjate arvuga üritused lasteosakonnas olid mõistatamismäng „Mõtteid sõprusest“ ja tutvumine „Eesti autoritega.“

Kuuste - väga hea koostöö Kuuste kooliga – planeerime ja korraldame üritusi ja raamatukogutunde alati koos. Laste lugemisharjumuse kujundamise peamist võimalust näengi raamatukogu ja kooli ühistegevuses, mis on ühendatud rahva- ja kooliraamatukogu suurim pluss. Tihenenud on ka koostöö lasteaiaga: õpetajad korraldavad lastele tutvumiskäike raamatukokku, esitavad aktiivselt päringuid ja hangivad raamatukogust sobivat materjali oma teemamappide ja õppetegevuse jaoks. 2014. aastal olen koostöös õpetajatega viinud läbi 30 raamatukogutundi, milles oleme püüdnud ühendada raamatukogu ja selle kasutamise tutvustamist ning lugemise ja kirjanduse propageerimist kooli aineprogrammidega + üritused

Lähte - lugejagrupp „lapsed alla 17.a.“ on kasvanud ja seda päris märkimisväärselt 144 lugeja võrra! Sellega seoses ka tõusnud ka tublisti laste külastatavus ja laste laenutused. Algklasside asumine raamatukoguga samas majas on raamatukogu külastatavusele palju kaasa aidanud, samas leian, et see on laste arengu ja lugemishuvi tekitamise seisukohast väga oluline ja mõlemapoolselt kasulik.

Tõrvandi - suureks õnnestumiseks saab pidada raamatukogu loovusringi toimumist novembrist detsembrini, sest nii meelitasime raamatukokku ka neid lapsi, kes muidu suured raamatusõbrad ei ole.

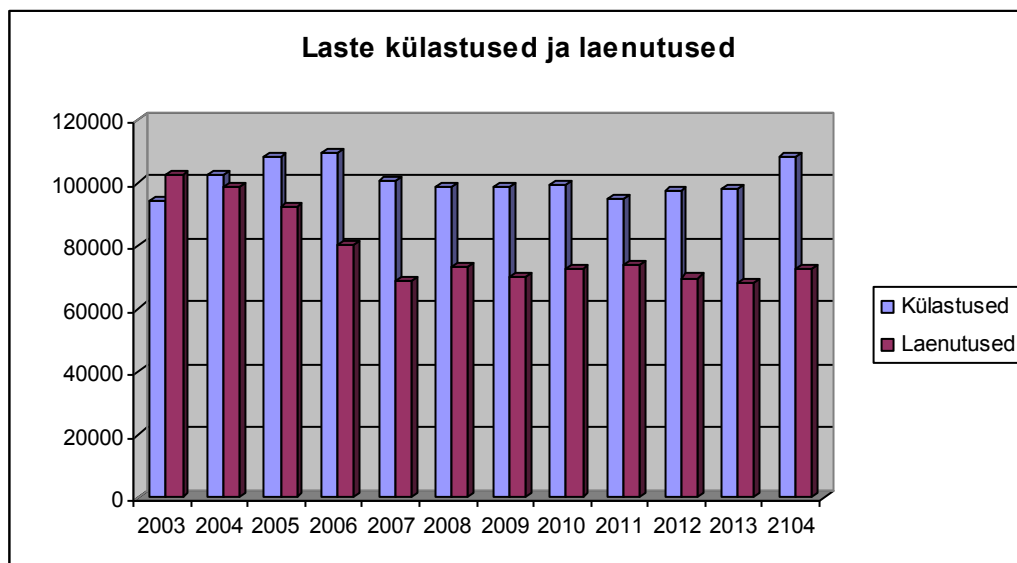
Võnnu - Gustav Suitsu 131.sünniaastapäeva viisime läbi koos Võnnu Keskkooli õpilaste ja õpetajatega. Külalisesinejaks kutsusime Gustav Suitsu luulepreemia 2014.a laureaadi Mathura. Toimus ka kodulooline matk ja restaureeritud külakoolimaja külastus.

Paremad võimalused tööks lastega on ühinenud kooli- ja rahvaraamatukogudel, Tartumaal on selliseid raamatukogusid 9. Eraldi kooliraamatukogusid on 13

Raamatu- kogu	Lug-d 2013	Lug-d 2014	Muut us (+)	Külast-d 2013	Külast-d 2014	Muutu s (+)	Laenu -d 2013	Laenu t- 2014	Muut us (+-)
Linna/maak rmtk	4820	4858	+38	98057	108463	+10406	68476	72503	+4027
Sh keskk	314	331	+17	12592	20111	+7519	5343	5467	+124

Suurimad lastest kasutajate arvuga raamatukogud

1. Elva Linnark. 876
2. Lähte 497
3. Tõrvandi 448
4. Kõrveküla 331
5. Luunja valla 315
6. Nõo 256
7. Kambja 217

4.4 Erivajadustega sihtrühmade teenused

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	255	1043	45

Koduteenuseid osutavad 15 raamatukogu, teenuste arv 1043 sisaldab laenutatud teavikuid.

Kambja raamatukogu teenindab vallas asuvaid Aarike hooldekodu ja Kodijärve Kodu.

	Ürituste arv	Osavõtjate arv
Teenused teistele asutustele	12*	192

*Võõraste raamatukogu korraldatud üritused hooldekodus Härmalõng.

4.5 Raamatukogu kultuurikeskusena

Peamised koostööpartnerid ürituste korraldamisel olid kohalikud asutused: koolid, lasteaiad, muuseumid, omavalitsused, küla- ja naisseltsid, noortekeskused, kirikud.

Kirjanikest külastasid raamatukogusid ja kohtusid lugejatega: Kirjanike tuuril osalenud Mikä Keränen, Mare Sabalotny, Vahur Afanasjev ja Contra Kambja koolis ja Ülenurme Gümnaasiumi raamatukogus; Kristiina Ehin ja Silver Sepp Alatskivi raamatukogus; Urmas Vadi ja Marju Kõivupuu Ilmatsalu raamatukogus, Lohkva raamatukogus korraldatud kohtumisõhtute külalisteks olid Andrus Kivirähk, Rein Raud, Andrei Hvostov, Indrek Hargla, Mihkel Raud, Ervin Õunapuu, Valdur Mikita, Kätlin ja Allan Vainola. Meeksi raamatukogus olid külas Siiri Laidla ja Lauri Sommer. Sangla raamatukogus kohtuti Elme Väljastega, Roiul Mihkel Rauaga, Tõrvandi raamatukogus kohtusid lugejatega, Marju Lauristin, Marko Mihkelson, Anne Maasik, Janika Tamm.

Raamatunäitusi ja –väljapanekuid korraldati suuremas osas kirjanduslike ja ajalooliste tähtpäevade puhul, tutvustati ka uudiskirjandust ja erialakirjandust. Raamatunäitustele lisaks korraldab kümme raamatukogu maakonnas ka kunsti-, foto- ja käsitöönäitusi. Kõrvküla raamatukogus toimus 17 sellist näitust, näiteks Tammsaare muuseumiga koostöös „Poiss ja liblikas“; Teatri ja muusikamuuseumiga koostöös „Lapsepõlvlood“; kunstnik Ülle Mäekala „Maastikud“; Eesti kirjanike muuseumi rändnäitus „Juhan Liiv ja teised. Lugusid eesti kirjanikest“; Eesti

Arhitektuurimuuseumi näitus „Linnupuurid ja teised majad. Arhitekt Ott Puuraid“; Rahvarinde muuseumi näitus „Kes on su kõrval? Balti kett 25“, Eesti Rahva Muuseumi rändnäitus „Soome-ugri ja samojeedi rahvad“ jt.

Raamatukogu nimi	Näitused/virtuaalnäitused, väljapanekud	Üritused	Üritustel osalenute arv
Alatskivi	38	20	408
Elva	66	25	399
Ilmatsalu	33	16	366
Järvselja	5	9	229
Kallaste	21	7	122
Kambja	18	14	615
Kokora	4	3	55
Kolkja	3	3	45
Konguta	17	2	52
Koosa	18	16	432
Kõrveküla /Härma	95	13	627
Kuuste	33	10	387
Külitse	5	0	0
Laeva	12	1	148
Luke	17	4	63
Luunja valla rk-d	74	26	423
Lähte	19	12	512
Lääniste	2	1	6
Meeksi	23	36	155
Meerapalu	7	0	0
Melliste	32	44	1220
Nina	9	3	26
Nõgiaru	29	1	11
Nõo	33	9	164
Piirissaare	2	0	0
Puhja	30	3	34
Rannu valla rk-d	37	7	117
Roiu	20	3	65
Rõngu valla rk-d	7	11	226
Tammistu	18	2	90
Tõrvandi	14	28	536
Ulila	13	2	68
Uula	10	5	118
Vara	19	9	310
Varnja	7	8	246
Vedu	18	8	141
Võnnu	25	10	192
Võõpste	47	11	157
Välgi	32	10	186
Ülenurme	10	3	53
Äksi	18	23	443
+ - 2014. aastaga	+ 50	-31	-769

Kokku	930	418	9447
--------------	------------	------------	-------------

4.6 Raamatukogu koolituskeskusena

Kasutajakoolitused arvuliselt

Raamatukogu	Rühmakoolit.arv		Osalejate arv		Individaalkoolit. arv		Osalejate arv	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Kokku	158	155	2034	2361	180	169	222	219

Rühmakoolituste sihtrühmad olid suuremas osas õpilased, neile korraldati raamatukogutunde erinevatel teemadel. Individaalkoolitusi tehti täiskasvanud lugejatele ID kaardi, pangateenuste ja erinevate programmide ja portaalide kasutamise osas.

4.7 Raamatukoguteenuse turundus (*tutvustamine*)

Raamatukoguteenuseid tutvustatakse kohalike omavalitsuste häälekandjate- ja kodulehetede kaudu, teavitatakse ka Urramis teadete saatmisega ja listide kaudu. Tartumaa raamatukogude lühiandmed on kajastatud Kõrveküla raamatukogu kodulehel <http://tmk.tartuvv.ee> Kodulehed on kokku 7 raamatukogul:

Alatskivi raamatukogu <http://www.hot.ee/alatskivirmtk/>

Elva Linnaraamatukogu <http://raamatukogu.elva.ee/>, lisaks lastekirjanduse blogi

Laeva raamatukogu <http://raamatukogu.onepagefree.com/>

Lohkva raamatukogu <http://www.luunja.ee/lohkvar/>

Tõrvandi raamatukogu koduleht www.tõrvandiraamatukogu.ee

Ülenurme raamatukogu <http://www.ylenurme.lib.ee/>

Blogid Tartu valla raamatukogudel <http://raamat.tartuvv.ee/> , Roiu raamatukogul

<http://roiuraamatukogu.blogspot.com> , Võõpste raamatukogul

<https://v66psteraatukogu.wordpress.com>

Facebooki kontod 5 raamatukogul: Rannu, Kambja, Lohkva, Lähte ja Ülenurme.

Twitteri konto Alatskivi raamatukogul <https://twitter.com/Alatskiviraamat>

Interaktiivsete teenuste kasutajaks on märkinud end 10 raamatukogu, postituste arv kokku 575. Kõrveküla raamatukogus toimus aasta lõpus blogide koolituspäev, mille käigus said blogijateks Rõngu, Vara, Mäksa, Võnnu valla ja Kallaste linna raamatukogud.

4.8 Bibliograafia- ja infotöö

4.8.1 Andmebaaside loomine

Koduloo andmebaasi <http://www.kodulugu.ee> täiendati töötajate poolt 58 kirjega.

Laeva raamatukogu täiendab ka kodulookartoteeki.

4.8.2 Infopäringud

Arvuliselt registreeriti 7026 infopäringut, võrreldes eelmise aastaga 14,7 % rohkem. Infopäringute arvu tõus viitab raamatukogudes tehtava päringute registreerimise töö paranemisele. Mõned huvitavamad päringud: Hamleti monoloog võro murdes, kandlemängijate elulood, sipelgatõrje majas, äriplaani koostamine, ettevõtte asutamine, kährikute talveuni, Kuramaa ajalugu ja legendid. Kuna Tartumaa bussiliinides toimusid ümberkorraldused, siis väga paljudes raamatukogudes küsiti infot busside väljumisaegade kohta.

4.8.3 Trükised ja veebiväljaanded

Võrreldes eelmise aastaga oli raamatukogutöötajate poolt koostatud trükiseid

minimaalselt. Kuuste kooli almanahhi ettevalmistustöödel osales Kambja Raamatukogu juhataja. Valdade ajalehtede toimetamine oli Kambja, Laeva ja Rannu raamatukogude töötajate lisaülesanne.

Kokkuvõte

Tartumaa raamatukogude külastatavus kasvas 4,7%, lastest külastajate arv suurenes 10,6% ja kojulaenutuste arv kasvas 5,9%. Raamatukogud teevad koostööd meeleldi kohalike asutustega. Omavalitsused hindavad kõrgelt raamatukogude poolt tehtut kultuuri- ja vaimuelu edendamist kohalikus kogukonnas.

Negatiivse poole pealt tuleb mainida Omniva tegevust postkontorite sulgemisel maal ja survet kohalikele asutustele s.h. raamatukogudele postiteenuste ülevõtmisel.

Postipunktidega raamatukogud peavad väga väikese tasu eest infoajastul tegema paberi ja pliiatsiga igapäevaseid aruandeid, kulutades põhitööst mõttetult palju aega.

2015.aastal on kavas korraldada raamatukogutöötajatele koolitust vaimse tervise toetamise (koostöös Tervise Arengu Instituudiga), isikuandmete käitlemise, nutiseadmete kasutamise (koostöös Tartu Linnaraamatukoguga) ja uute muusikateavikute tutvustamise teemal. Maikuu on plaanis korraldada koolitusreis tutvumaks Läti Rahvusraamatukogu ja Riia ajaloo- ja kultuuriväärtustega. Koostöösuhete arendamiseks ja raamatukogude noorte- ja lastetöö edendamiseks on planeeritud koostööseminar Soome ja Leedu raamatukogudega.

Koostajad Merle Aas, Hele Ellermaa

Direktor Hele Ellermaa
1.03.2015